Pro Agricultura Hargitae Universitas Alapítvány

Cím: 530 241, Csíkszereda, Taploca út 20. ROMÁNIA
Telefon / Fax: 0040-366-566981
E-mail: office@pahru.ro

# Vitaindító

## *Kísérlet vagy modell. Az agrárinnováció, mint székelyföldi fejlesztési paradigma*

Csíkszereda, 2018. május 26.

Az utóbbi években jelentős mértékben gyarapodott az olyan agrárjellegű vállalkozások/kezdeményezések száma, amelyek lényeges mértékben különböznek a hagyományos önfenntartó családi gazdálkodástól, de különböznek az üzemszerű termeléssel jellemezhető nagyobb farmgazdaságoktól is. A gyümölcstermesztéstől és feldolgozástól a kisállattenyésztésig, a gyógynövénytermesztéstől a biotermékek előállításáig, a gombatermesztéstől a kézműves élelmiszerek előállításig sokféle kezdeményezésnek lehetünk tanúi.

**Ami ezekre a kezdeményezésekre általában jellemző:**

- korszerű, új technológiák és ismeretek hasznosítása
- helyi adottságokra való alapozás
- elkötelezettség a környezetvédelem iránt
- az egészséges élelmiszerek előállítására irányuló törekvés
- a kézműves jelleg
- a piaci-marketingszempontok figyelembevétele
- kapcsolódás a helyi, térségi identitás szerkezetekhez
- nyitottak arra is, hogy tudásukat, tapasztalatukat megosszák közvetlen környezetükkel.
- nem a vállalkozás növelésének és az üzleti szempontoknak adnak prioritást, hanem a fenntarthatóságnak, a helyi értékek hasznosításának

Fontos jellemző az is, hogy ezek a kezdeményezések az indíttatást többnyire a térségen kívülről kapták (információk, tapasztalatok, jó példák, technológiák stb.), és ezt a helyi adottsághoz igazítják. Mindehhez pedig fontos számukra a tanulás, a kapcsolatok menedzselése.

**A felsorolt jellemzők olyan MŰKÖDÉSI ÉS MAGATARTÁSI MODELLT körvonalaznak, amely térségi értékekre és térségi kihívásokra alapoz, de működésében nem korábbi térségi mintákat követ.**

A PAHRU szakmai programjai keretében több mint 100 ilyen jellegű innovatív kezdeményezés kapcsán készítettünk esettanulmányokat, interjúkat, elemzéseket.

Pro Agricultura Hargitae Universitas Alapítvány

Cím: 530 241, Csíkszereda, Taploca út 20. ROMÁNIA
Telefon / Fax: 0040-366-566981
E-mail: office@pahru.ro

**Az új agrárinnovációs csoport megjelenése egy sor kérdést vet fel:**

- Mit jelent, mit jelenthet ez az innovatív kezdeményezés hullám a térségnek?
- Egy új térségi agrárgazdasági paradigma képviselői-e ezek a kezdeményezők vagy csupán átmeneti jelenségről van szó? Vagy egy ezután megerősödő új térségi trendről?
- Mekkora az innovatív kezdeményezések helyi társadalmi ismertsége, támogatottsága?
- Követik-e mások a kezdeményezőket, és ha igen milyen módon, milyen mértékben?
- A térség fejlődése szempontjából melyik a fontosabb: az újszerű termék, vagy a munkavégzés/magatartás újszerű modellje?
- Miként tekintenek saját helyzetükre maguk az innovátorok?
- Milyen szerepet vállalhat a nyomtatott és a digitális média ennek a csoportnak a szélesebb nyilvánosságban való megjelenítésében?
- Fölismeri-e a térségi szakpolitika, hogy új térségi modellről van szó?
- Melyek azok a térségi tényezők (ösztönző erők vagy korlátok), amelyek befolyásolják az új kezdeményezések térnyerését?
- Vannak-e olyan térségi tartalékok (erőforrások, tudások, intézményi keretek, projektalkotási lehetőségek stb.), amelyek eddig még nem kerültek kihasználásra, és amelyek segíthetik az új modellek erősödését?
- Milyen területen, milyen tartalommal van/lehet szükség olyan térségbe irányuló tudástranszferre (tudás, szervezés, szaktanácsadás stb.), amely ezt az új modellt támogathatja?

Mint minden társadalmi innováció esetében, az első szakmai kérdés a társadalmi elfogadottsággal, **a társadalmi beágyazódás mértékével és formáival** kapcsolatos. Nem csupán az a kérdés, hogy az innováció a vidéki társadalomról „lepattan-e" vagy „megragad", hanem az is, hogy a társadalmi beágyazódásnak a folyamata térben és időben miként alakul?

***Minden olyan megközelítés, kérdésfelvetés, elemzés, javaslat fontosnak mutatkozik, amely***

***(1.) hozzásegít a jelenleg tapasztalható helyzet értelmezéséhez, szakmai leírásához, illetve***

***(2.) amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy ezeknek az innovatív kezdeményezéseknek a társadalmi elfogadottsága, beágyazottsága növekedjen.***